

Udkast

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Kultur og fritid
nmf@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

Juni 2018

J. nr. 20.00.00G01-0041

Vision og indsatsområder for ny kulturstrategi for Bornholms Regionskommune

Følgende er et administrativt oplæg til vision og indsatsområder for en kulturstrategi for Bornholms Regionskommune. Der lægges op til, at visionen sammen med den endelige kulturstrategi erstatter gældende kulturpolitik fra 2015.

Vision

Visionen for Bornholms kulturstrategi tager udgangspunkt i kommunens udviklingsstrategi fra 2016. Denne strategi dækker de overordnede aspekter for Bornholms udvikling og sigter mod et mere bæredygtigt øsamfund hvad angår økonomiske, miljømæssige og sociale forhold. Sammen med kommunens øvrige politikker og strategier indgår kulturstrategien som et led i realisering af regionskommunens vision om, at Bornholm skal være en 'Bright Green Island. Endelig er visionen inspireret af Kommunalbestyrelsens visionsarbejde.

'Bornholm skal være en levende og innovativ ø, hvor det er attraktivt at vokse op, leve og bo. Hele året rundt skal lokale som turister have adgang til en bred vifte af kulturelle oplevelser og aktiviteter, som indbyder alle til at opleve, deltage og involvere sig i kultur- og fritidslivet. Øens kulturtilbud skal understøtte det gode, aktive liv præget af høj livskvalitet og en stærk fællesskabsfølelse.

Kulturen skal være en aktiv ressource, der i sin bredde bidrager til udviklingen af det bornholmske samfund og i sin kvalitet tiltrækker viden og kompetencer fra ind- og udland. Samarbejder og stærke netværk skal drive Bornholms kulturelle udvikling fremad og er med til at sikre bæredygtighed, kvalitet og nytænkning i øens kultur- og fritidstilbud.'

Visionen tager udgangspunkt i en bred forståelse af kultur, som ikke kun omfatter de klassiske æstetiske kunstgenre, men hvor også natur, idræt, forenings- og hverdagslivet indgår. Den brede kulturdefinition medfører dermed en politisk vision, der kan favne hele kultur- og fritidsområdet.

Visionen foreslås realiseret ved at sætte fokus på følgende indsatsområder

1. Kultur og livskvalitet
2. Kulturelt aktive børn og unge
3. Kulturelle mødesteder
3. Kreativitet og netværk

Kultur og livskvalitet

Bornholm skal være en ø, hvor alle skal leve et godt, sundt og aktivt liv. Øens enestående natur og mangfoldige kultur- og fritidsliv spiller her en central rolle. Det hænger sammen med en stigende anerkendelse af, at kultur og natur har positiv betydning for mennesket både på det fysiske, mentale og sociale plan. Kultur- og naturoplevelser stimulerer sanserne og kan bidrage til glæde og velvære ved at indbyde til social samvær såvel som individuel ro og fordybelse. På denne baggrund skal der ses nærmere på, hvordan kulturen og naturen kan inddrages i en indsats, der fremmer borgernes livskvalitet, trivsel og sundhed. Det betyder bl.a. at der arbejdes for at øget adgang til øens kultur- og naturoplevelser f.eks. ved at styrke formidlingen og synliggørelsen af øens kultur- og naturtilbud. Samtidig bør kulturen og naturen i højere grad tænkes ind i borgernes hverdag, så kultur- og naturoplevelser bliver en naturlig del af den enkeltes liv.

Eksempler på konkrete initiativer

- Samarbejde mellem biblioteket, Natur og Miljø og idrætsområdet om øget adgang til naturoplevelser
- Koble fritids- og kulturområdet med eksisterende processer om byudvikling
- Etablere fællesskaber og netværk, der understøtter livskvalitet for både børn og voksne

Kulturelt aktive børn og unge

På Bornholm skal alle børn og unge møde den særegne bornholmske natur, kultur og kunst i rammer, der understøtter deres sociale, kreative og faglige kompetencer. De skal stifte bekendtskab med deres kulturelle rødder, så de opnår en grundlæggende forståelse for deres egen kultur og er i stand til at se verden i et bredere perspektiv. I de seneste fire år har kommunen haft fokus på at sikre kulturtilbud til netop denne målgruppe. Vi har etableret Bornholms Kulturskole, som tilbyder undervisning i musik-, billedkunst og drama i fritiden. Med opbygningen af Bornholms Skoletjeneste er der blevet udviklet en bred vifte af pædagogiske kultur- og naturtilbud til de bornholmske grundskoleelever. Der skal nu arbejdes videre med de positive erfaringer og kompetencer, der er blevet opbygget de seneste år. Kulturtilbud til børn og unge skal opretholdes og udbygges, så der sikres en kontinuitet i deres kulturelle dannelsesforløb – fra dagtilbud til ungdomsuddannelser og de unge, der gerne vil prøve kræfter med kunst på et højere niveau.

Eksempler på konkrete initiativer:

- Fastholde og videreudvikle Skoletjenesten Bornholm
- Udvikle Bornholms Kulturskoles tilbud evt. i samarbejde med øens kulturinstitutioner.
- Indgå samarbejde med centrene for Sundhed, Børn og Familie om tilbud til udsatte børn og unge

Kulturelle mødesteder

De steder, hvor øens borgere møder hinanden i deres fritid, er en vigtig del af den enkeltes hverdag, det sig være i naturen, i medborgerhuset, i idrætshallen, på museet eller på biblioteket. Disse steder understøtter trivsel og levende lokalmiljøer, da de skaber fællesskab og en følelse af sammenhørighed. Der skal derfor arbejdes for, at øens borgere sikres adgang til et aktivt fritidsliv, hvor de både kan udfolde, men også skabe deres egne kultur- og fritidsinteresser. Det stiller samtidig krav til de fysiske rammer for at kunne leve op til lokale og potentielle tilflytteres stigende forventninger til fleksibel adgang og tidsvarende faciliteter. De seneste år har kommunen arbejdet med samle flere aktiviteter under fælles tag og skabe fleksibel adgang til idrætshaller og biblioteker. I samarbejde med borgerne, foreninger og institutionerne i de enkelte lokalsamfund skal der arbejdes videre med, hvordan vi kan sammensætte de eksisterende rammer på nye måder og udvikle lokale fællesskaber, der rummer forskellige aktivitetstyper og brugergrupper.

Eksempler på konkrete initiativer:

- Arbejde med fysisk samling af kulturskolen, Rønne Bibliotek og Ungdomsskolen
- Opretholde fleksibel adgang til idrætshaller og biblioteker
- Udvikle lokalesamarbejde i forhold til undervisning og øvelokaler til musisk aktive unge.

Kreativitet og netværk

Den særegne natur, rige arkæologi og kulturhistorie, stærkt kunst- og kunsthåndværkermiljø og blomstrende madkultur er eksempler på stedbundne kvaliteter, som er kendetegnende for Bornholm. De senere år er disse kvaliteter blevet udfoldet og sat i spil i forhold til at vende samfundsudviklingen i en positiv retning. Bornholm er kommet på det internationale landkort, hvad angår gastronomi, fødevarer og kunsthåndværk. Den bornholmske styrkeposition inden for kunsthåndværk blev stædfæstet, da Bornholm modtog titlen som World Craft Region, som den første landsdel i Europa. Øens karakteristiske natur er blevet udgangspunktet for en stor satsning på outdoorturisme, mens der fortsat er fokus på øens unikke kulturhistorie bl.a. via et tæt samarbejde mellem øens kulturinstitutioner. Ved hjælp af partnerskaber og netværksdannelser er der blevet skabt "hot spots" på Bornholm, som tiltrækker turister, studerende, videnskfolk og iværksættere. Ved at arbejde i samme retning kan kommunen understøtte den positive synergi og være med til at videreudvikle Bornholm, som til et internationalt mødested for kreativitet, erfaringsudveksling og netværk. Et kommunalt engagement, f.eks. ved klyngedannelser, skal bidrage til udviklingen af øens eksisterende kulturtilbud og samtidig have en afsmittende effekt på talent- og erhvervsudviklingen samt bosætningen.

Eksempler på konkrete initiativer

- Etablere en fødekæde og talentudviklingsforløb inden for kunsthåndværk
- Oprette et netværk om natur og bæredygtig outdooraktiviteter (Bright Green Island) f.eks. via offentlig-privat partnerskab (OPP)
- Etablere samarbejde mellem øens kulturinstitutioner om arbejdsophold for kunstnere og forskere